

THOLEN

**BAKEN
VAN RUST**

**Verkiezingsprogramma SGP Tholen
Gemeenteraadsverkiezingen 2026**

SGP

Inhoud

Tholen. Baken van rust.	4
1. Kernwaarden en drijfveren	6
1.1 Liefde tot God en elkaar	7
1.2 Bij de gratie Gods	7
1.3 Samen leven	7
1.4 Oog voor kwetsbaarheid	8
1.5 Onderdak voor mensen in nood	8
1.6 Goed fatsoen	8
1.7 Liefde voor de dag van God	9
1.8 Rentmeesterschap	9
1.9 Respect voor gestorvenen	9
2. Samen leven	10
2.1 Voorliggend veld	11
2.2 Jeugd en gezin	12
2.3 Wmo, vrijwilligerswerk en mantelzorg	13
2.4 Werk, inkomen en arbeidsmarkt	13
2.5 Onderwijs	14
2.6 Onderwijshuisvesting	15
2.7 Bewegen en sport	16
2.8 Cultuur	16

3. Ruimte	18
3.1 Woningbouw	19
3.2 Omgevingskwaliteit	20
3.3 Erfgoed	20
3.4 Gemeentelijk vastgoed	21
3.5 Economie	22
3.6 Toerisme en recreatie	23
3.7 Landschap	24
3.8 Openbare ruimte	25
3.9 Verkeer	25
3.10 Openbaar vervoer	26
3.11 Milieu	26
3.12 Energie	27
4. Bestuur	28
4.1 Gemeentelijke organisatie en dienstverlening	29
4.2 Besturen mét de samenleving	30
4.3 Samenwerking op basis van toegevoegde waarde	31
4.5 Veiligheid	32
4.6 Gezond financieel beleid	33

Tholen.

Baken van rust.

Tholen is een prachtige gemeente. Nog belangrijker, het is een prachtige gemeenschap! Een samenleving waarin we onze tradities koesteren. Een baken van rust, waar we tegelijk met ambitie naar de toekomst durven kijken. Waarbij we naar elkaar toe de verbinding zoeken. Waar in wederzijds respect ruimte wordt geboden aan elkaar en aan allerlei mooie initiatieven. Waarin we het goede dat er is proberen te versterken! Een bedrijvige Zeeuwse plattelandsgemeente met 9 mooie kernen en een wijds buitengebied met een sterk agrarisch karakter en ook veel natuurschoon. Strategisch verbonden met zowel Zeeland, als West-Brabant en Zuid-Holland. De Thoolse mentaliteit kenmerkt zich door een nuchtere en praktische aanpak waarbij het te bereiken resultaat voorop staat.

Tegelijk is het zo dat ook Tholen onderdeel is van een gebroken schepping. Naast alle zegeningen, zijn er zorgen. Vragen problemen om een passende oplossing. Is sprake van persoonlijke en sociale noden en moeten mensen daarbij geholpen worden. Denk hierbij eens aan de jeugdzorg en de Wet maatschappelijke ondersteuning. In praktische zin is er het vraagstuk van de woningnood. Kunnen onze jonge mensen nog aan een passende woning komen? Er zijn op deze onderwerpen mooie stappen gezet, maar, we moeten ook nog heel veel doen om uiteindelijk iedereen te helpen. Werk aan de winkel dus! Juist dit werk is de verantwoordelijkheid van uw gemeenteraad en college van burgemeester en wethouders. Het is aan u om binnenkort voor een periode van 4 jaar de nieuwe gemeenteraad te kiezen.

Politiek gezien zijn het roerige tijden. De toon van de debatten is vaak hard. Er is polarisatie, onvrede en onzekerheid. De SGP stelt daar een ander, hoopvol geluid en vooral ook een andere manier van handelen tegenover. De SGP neemt in Tholen als een baken van rust haar verantwoordelijkheid voor een stabiel gemeentebestuur. Dat doen wij al sinds de gemeente Tholen in 1971 werd gevormd. Zonder grote woorden, in bescheidenheid en tegelijk met veel inzet, deskundigheid en toewijding. We weten ons eerst en vooral geroepen in onze verantwoordelijkheid voor een goed functionerend gemeentebestuur door God zelf. Hij geeft ons Zijn geboden die als een vast baken goed zijn voor ieder mens. Dit mogen wij uitdragen in de raadszaal en in de praktijk brengen binnen het bestuur in de hoop en het vertrouwen dat Hij zelf daarover Zijn zegen wil geven! Vanuit dit stevige fundament hebben wij een rijke boodschap en hebben we een prachtig programma voor Tholen geschreven. Een heldere kijk op de toekomstige ontwikkeling van onze mooie gemeente die uw steun meer dan waard is. Met uw stem hopen wij de komende jaren in rust en met vertrouwen verder te bouwen aan onze gemeente Tholen!

Peter Hoek,
lijsttrekker

A large white triangle pointing to the right, partially overlapping the orange background.

1.

KERNWAARDEN EN DRIJFVEREN

De SGP is een christelijke partij. We baseren onze politieke opvattingen en speerpunten op de Bijbel en de gereformeerde belijdenisgeschriften, die richting geven aan hoe we samenleven, en hoe we politiek bedrijven.

Liefde tot God en elkaar

In Bijbels-genormeerde politiek staat de verticale verhouding tussen God en mens voorop. God heeft ons geschapen naar Zijn beeld en heeft als onze Schepper recht op ons leven. Ondanks onze zondeval en geneigdheid tot het kwade, zoekt God ons behoud. In Zijn verkiezende liefde gaf Hij Zijn Zoon Jezus Christus als Zaligmaker, opdat zondaren die in Hem geloven vergeving van zonden en eeuwig leven ontvangen. We zijn geroepen in dankbaarheid Zijn geopenbaarde wil te gehoorzamen, belijgend dat we daarin afhankelijk zijn van Zijn genade en Geest.

Uit de juiste verhouding tussen God en mens vloeit voort de juiste horizontale verhouding tussen mensen onderling, en tussen mensen en de schepping als geheel. God liefhebben boven alles en onze naaste als onszelf is het kerngebed dat Jezus ons gaf. Dat vertaalt zich in een respectvolle, dienende en liefdevolle omgang met elkaar, en in bescherming van kwetsbare mensen – van ongeboren tot oud geworden leven.

Bij de gratie Gods

De overheid is Gods dienaar. Zij draagt gezag en is geroepen te normeren: zij beloont het goede en straft het kwade. De overheid handelt bij de gratie Gods; in Zijn gezag en in Zijn wet ligt de begrenzing van haar macht. De overheid stelt kaders vast waarin gezinnen, gemeenschappen, kerken, verenigingen en ondernemingen kunnen bloeien. Zij bepaalt de grenzen voor gedrag op basis van Bijbelse normen en handhaaft orde en veiligheid in de samenleving. Tegelijk dient de overheid terughoudend te zijn met ingrijpen 'achter de voordeur'.

Gezinnen, kerken en maatschappelijke organisaties zijn immers eerst en vooral zelf verantwoordelijk voor hun handelen.

Onze afhankelijkheid van God komt iedere raadsvergadering tot uiting, wanneer we voor aanvang samen bidden:

„Almachtig en eeuwig God, wij bidden U om Uw algenoegzame zegen over de volbrenging van de werkzaamheden die Gij ons hebt opgelegd. Schenk ons wijsheid en voorzichtigheid, verlevendig in ons een diep besef van onze afhankelijkheid van U, en doe onze beraadslagingen strekken ter bevordering van de ware belangen van deze gemeente. Amen.”

Samen leven

Gods geboden zijn niet alleen heilzaam voor christenen, maar vormen ook de basis voor een samenleving waarin rechtvaardigheid, barmhartigheid en rentmeesterschap richting geven aan het samenleven. Een samenleving waarvan gezinnen, gemeenschappen, verenigingen en kerken de hoekstenen zijn. Een samenleving waarin wordt omgezien naar kwetsbare mensen. Waar orde en veiligheid heerst, waar ieder zijn onderscheiden verantwoordelijkheid heeft, waarin iedereen een bijdrage levert.

Waar in onze samenleving de afgelopen decennia vooral is ingezet op individuele vrijheid, willen wij inzetten op het versterken van gemeenschapszin. Het collectieve belang gaat soms vóór het individuele belang. Samenleven is immers 'samen leven'. Dat vraagt ook dat er in iedere kern fysieke ruimte is voor ontmoeting; denk aan gemeenschapscentra, sportvoorzieningen, speeltuintjes in de buurten en parken.

**Gods geboden
vormen de basis voor
een samenleving**

Oog voor kwetsbaarheid

We hebben oog voor kwetsbaren. Mensen die minder zichtbaar zijn, minder goed mee kunnen met de rest. Bijvoorbeeld omdat ze een taalachterstand hebben, een klein inkomen, leven met een beperking, te maken hebben met discriminatie, eenzaam zijn. Omdat ze gezien willen worden en steun nodig hebben, om welke reden dan ook. Belang hechten aan gemeenschapszin sluit niet uit dat we oog hebben voor het individu, voor verschillen tussen mensen. Ieder mens is geschapen naar Gods beeld, is waardevol en moet mee kunnen doen in de samenleving.

Onderdak voor mensen in nood

De Bijbel vraagt ons om gastvrij te zijn voor vluchtelingen en mensen in nood. De opvang van statushouders moet tegelijk in balans zijn met gerechtvaardigde belangen van de inwoners van onze gemeente. Er wordt gezorgd voor plek voor statushouders én er wordt een beroep gedaan op de samenleving. Plaatselijke kerken kunnen hun steentje bijdragen in het omzien naar deze nieuwe inwoners. Vrijwilligers kunnen helpen met werk, school en vrijetijdsbesteding, en leveren zo een waardevolle bijdrage aan menswaardige opvang van vreemdelingen.

Goed fatsoen

Samenleven vraagt niet alleen omzien naar elkaar, maar ook respect voor elkaar. Dat uit zich in fatsoenlijke, respectvolle omgangsvormen en het vermijden en tegengaan van kwetsend, grof en godslasterlijk taalgebruik. Dat mag en moet expliciet benoemd blijven in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV), zoals nu het geval is in de vorm van het vloekverbod. Ondanks dat het verbod lastig te handhaven is, gaat er een belangrijk signaal vanuit.

De Bijbel vraagt ons om gastvrij te zijn voor vluchtelingen en mensen in nood. De opvang van statushouders moet tegelijk in balans zijn met gerechtvaardigde belangen van de inwoners van onze gemeente.

Liefde voor de dag van God

God heeft mensen in Zijn wijsheid een rustdag gegeven. Die rustdag – in de christelijke traditie de zondag – is bedoeld om te rusten van ons werk, om God te dienen en om naar elkaar om te zien. Daarom is de SGP principieel tegen (sport-)evenementen en winkelpenstelling op de eerste dag van de week. Daarnaast draagt een wekelijkse rustdag bij aan het welzijn en de gezondheid van mensen, en komt rust ook de schepping ten goede.

Rentmeesterschap

God heeft de aarde aan de mens toevertrouwd om die te beheren en te onderhouden. Daarom is goed rentmeesterschap van groot belang. We willen zorgvuldig omgaan met natuurlijke hulpbronnen en zorg dragen voor de schepping, zonder deze uit te putten. We erkennen dat we verantwoordelijkheid dragen voor onze leefomgeving en dat maatregelen

nodig zijn om problemen ten gevolge van klimaatverandering en milieuvervuiling aan te pakken. Bij de keuze van maatregelen zijn we zorgvuldig en nuchter. We hebben oog voor het werkelijke effect van beleid. Boeren, als beheerders van een groot deel van ons landschap, zijn hierin onze natuurlijke partner.

Respect voor gestorvenen

In het graf rusten gestorvenen tot de wederkomst van Christus en de wederopstanding van het lichaam. Daarom zijn we principieel voor begraven, naar het voorbeeld van Christus. De gemeente zorgt voor voldoende en gepaste gelegenheid om te begraven. De tarieven houden we betaalbaar, op maximaal 85% van de kosten van begraven. We onderzoeken de mogelijkheid van grafrechten voor onbepaalde tijd. Begraafplaatsen worden goed onderhouden.

A large white triangle pointing to the right, partially overlapping the orange background.

2.

SAMEN LEVEN

De SGP vindt het belangrijk dat iedereen mee kan doen in de samenleving. Gelukkig gaat dat met de meeste inwoners goed af, maar niet iedereen is zelfredzaam. Inwoners die daarbij hulp nodig hebben verdienen zorg, ondersteuning en bescherming. Kerken, scholen en maatschappelijke instellingen spelen hierin een belangrijke rol en blijven nauw betrokken bij het gemeentelijke beleid.

Voorliggend veld

In onze gemeente zijn veel vrijwilligers actief, vaak verbonden aan kerken of maatschappelijke organisaties. Die inzet koesteren we. We zetten in op nauwere samenwerking tussen organisaties onderling, en tussen organisaties – ook wel voorliggend veld genoemd – en de gemeente, om optimaal gebruik te kunnen maken van elkaars kennis, ervaring en netwerk.

Concreet:

- ▶ Lokale maatschappelijke organisaties en initiatieven op het gebied van zorg, welzijn en jeugd- en jongerenwerk verdienen gemeentelijke steun.
- ▶ We ondersteunen het werk van maatschappelijke organisaties die actief zijn op het gebied van armoedebestrijding, begeleiding van statushouders, schuldhulpverlening en het tegengaan van eenzaamheid. Denk aan het werk van de NPV, het Leger des Heils en de Voedselbank.
- ▶ Een betrokken en kritische adviesraad Sociaal Domein krijgt de nodige ondersteuning.
- ▶ Zorg- en dorpsloketten vervullen een belangrijke rol in het dichtbij organiseren van zorg en aanvullende voorzieningen. We faciliteren onderling leren, en bieden ondersteuning waar dat nodig is.
- ▶ Een sociale kaart maakt inzichtelijk waar inwoners met hun hulpvraag terecht kunnen. Het zorgaanbod wordt herhaaldelijk en actief onder de aandacht gebracht bij inwoners van onze gemeente.

Jeugd en gezin

Gezinnen staan onder grote druk, zoals blijkt uit het afgenomen welbevinden van jongeren en de sterk gestegen vraag naar jeugdhulp. We maken ons daar zorgen over. Ondertussen lopen de kosten voor jeugdzorg steeds verder op, met maar liefst € 2,2 miljoen in 2026 (ten opzichte van 2024). Dit vraagt om een kritische inzet van ons gemeentelijke budget, met focus op preventie en passende zorg. Daarnaast is het van groot belang te investeren in relaties en in het voorkomen van (v)echtscheidingen. Het gezin is immers de hoeksteen van de samenleving. We zetten dan ook in op het versterken van gezinnen en op het voorkomen van relatie- en jeugdproblematiek. De gemeente faciliteert en verwijst door.

Concreet:

- ▶ Jeugdzorg is beschikbaar en toegankelijk voor alle jongeren die echt zorg nodig hebben. Daarbij wordt het recht op keuzevrijheid gerespecteerd, zodat jongeren zorg krijgen die aansluit bij hun levensovertuiging.
- ▶ De gemeente voert een positief gezinsbeleid, waarin de kracht en het belang van het gezin expliciet als uitgangspunt wordt genomen.
- ▶ De gemeente geeft prioriteit aan het versterken van relaties en preventie van (v) echtscheidingen. Er is een laagdrempelig loket voor hulpvragen over relaties, huwelijk en gezin. Relatieondersteuning is gratis beschikbaar.
- ▶ We zetten in op beheersing van de kosten van de jeugdzorg, door te sturen op afbouw van zorg wanneer dat mogelijk is, door gezamenlijke inkoop van jeugdzorg met andere gemeenten in Zeeland, en door inzet op het voorkomen van zorg dan wel het vroegtijdig aanpakken daarvan. De jongerenwerkers, buurtpedagogen en praktijkondersteuners bij huisartsen spelen hierin een belangrijke rol.

- ▶ Preventie is een sleutelwoord in onze aanpak. Dat geldt ook het gebruik van verdovende middelen. Jongerenwerkers, scholen en kerken spelen een belangrijke rol in het geven van voorlichting en het vergroten van de bewustwording onder jongeren over de gevaren van alcohol- en drugsgebruik, maar het is de keukentafel waar het gesprek begint.
- ▶ Sociale media kunnen positief worden gebruikt, maar kennen ook veel gevaren. Zo kan overmatig en onverantwoord gebruik ervan leiden tot psychosociale problemen bij jongeren (en ouderen). Verantwoord gebruik van smartphone en sociale media moet een centrale plaats krijgen in ons preventiebeleid.

Het gezin is de hoeksteen van de samenleving.

Wmo, vrijwilligerswerk en mantelzorg

De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) legt de verantwoordelijkheid voor zorg aan kwetsbaren bij burgers neer. Daarbij geeft de gemeente steun. Zonder de inzet van de vele vrijwilligers en mantelzorgers loopt de zorg vast. We waarderen hun inzet, en zijn hen daarvoor dankbaar. Vrijwilligers en mantelzorgers moeten kunnen terugvallen op ondersteuning door professionele organisaties en de gemeente. Bij hulpvragen worden zij dan ook goed en snel geholpen. Het Wmo-zorgaanbod is goed toegankelijk voor inwoners; zij weten waar ze terecht kunnen voor de hulp die ze nodig hebben, passend bij hun levensovertuiging.

Concreet:

- ▶ De gemeente respecteert de keuzevrijheid van inwoners om te kiezen voor Wmo-hulp die past bij hun levensovertuiging.
- ▶ Inwoners kunnen binnen de Wmo kiezen voor hulpmiddelen die passen bij hun situatie en behoeften.
- ▶ Vrijwilligers en mantelzorgers worden zo goed mogelijk ondersteund, weten waar ze terecht kunnen met vragen, en ontvangen jaarlijks een passende blijk van waardering.
- ▶ De aansprakelijkheidsverzekering voor vrijwilligers in onze gemeente wordt gecontinueerd.

Werk, inkomen en arbeidsmarkt

Voor de SGP zijn betaald en onbetaald werk gelijkwaardig. Mensen die niet kunnen werken, worden ondersteund door de gemeente, in samenwerking met werkgevers en sociale werkvoorziening De Betho. Als werk onmogelijk is, biedt de gemeente inkomenssteun. Wie te maken heeft met armoede moet ruimhartig worden ondersteund, in het licht van de Bijbelse oproep om onze hand niet toe te sluiten, maar mild te openen (Deut. 15).

Concreet:

- ▶ Samen met bedrijven organiseert de gemeente leer-werkplekken voor het opdoen van werkervaring.
- ▶ Inwoners met een uitkering leveren indien mogelijk een tegenprestatie, bijvoorbeeld via vrijwilligerswerk.
- ▶ De aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt wordt gestimuleerd via samenwerking tussen gemeente, scholen en bedrijven. Onze aandacht gaat daarbij uit naar onder meer techniekonderwijs en verwachte tekorten in het primair onderwijs. We bouwen de pilot voor voor MBO-onderwijs op Tholen verder uit. Samen realiseren we opleidingsplaatsen voor vakmensen in opleiding.
- ▶ De gemeente geeft het goede voorbeeld door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt binnen de organisatie een plek te geven en zet zich in voor een brede uitvoering van de banenafpraak, zowel binnen de gemeentelijke organisatie als bij lokale werkgevers.
- ▶ Schuldhulpverlening wordt toegankelijker gemaakt met hulp van maatjes en persoonlijke dienstverlening.
- ▶ We hanteren een ruimhartig en rechtvaardig armoedebeleid, waarmee we beogen dat ook mensen met een minimuminkomen mee kunnen doen in de samenleving.
- ▶ Ambtenaren, college- en gemeenteraadsleden komen 'uit het huis' om armoede en ongelijkheid daadwerkelijk te proberen begrijpen; we willen bijdragen aan een kleiner wordende kloof tussen arm en rijk, in plaats van dat die kloof steeds groter wordt.

Onderwijs

De gemeente biedt speciale programma's aan om kinderen met een onderwijsachterstand te helpen. Daarnaast willen we laaggeletterdheid en taalachterstanden effectief aanpakken. Het bevorderen van leesgedrag onder jonge kinderen is hierbij een belangrijk middel. Passend onderwijs is voor iedereen beschikbaar en bereikbaar.

Concreet:

- ▶ De gemeente stimuleert samenwerking tussen scholen en bibliotheken om leesgedrag en taalvaardigheid te bevorderen, met een focus op de bestrijding van laaggeletterdheid en het versterken van de educatieve rol van bibliotheken.
- ▶ Bibliotheken worden ondersteund als kennis- en ontmoetingscentra waar inwoners terecht kunnen voor informatie, debat en sociale interactie rondom taal, geletterdheid en educatie.
- ▶ De gemeente biedt programma's voor kinderen met achterstanden. Preventie, leesbevordering en samenwerking met organisaties als de GGD en het Taalhuis staan centraal. Scholen behouden hun eigen onderwijsaanpak.
- ▶ De gemeente wil het onwettig thuiszitten tegengaan via nauwe samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp, korte wachttijden en goede begeleiding om terug naar school te kunnen.
- ▶ De gemeente vergoedt vervoer voor leerlingen met een beperking of voor wie geen passende school dichtbij is. Zelfredzaamheid is een belangrijk uitgangspunt. De SGP hecht aan het zogeheten 'signatuurvervoer'.

SINT PHILIPSLAND

Onderwijshuisvesting

Onderwijs helpt jongeren hun gaven te ontdekken en te ontwikkelen. De SGP hecht sterk aan vrijheid van onderwijs en ziet voor de gemeente een taak in het scheppen van goede randvoorwaarden. De gemeente is verantwoordelijk voor goede huisvesting en een gezonde en veilige leeromgeving, passend bij de behoeften van scholen en leerlingen.

Concreet:

- ▶ Schoolbesturen en de gemeente werken samen aan de uitvoering van het Integraal Huisvestingsplan, zoals vastgesteld in 2021. We zetten daarbij zoveel mogelijk in op combinaties met andere maatschappelijke functies, zoals sportfaciliteiten, bibliotheekvoorzieningen, zorgaanbod en ruimte voor ontmoeting.
- ▶ Toekomstbestendige, energiezuinige, functionele en toegankelijke schoolgebouwen zijn een prioriteit; renovatie of vernieuwbouw zijn een volwaardig alternatief voor nieuwbouw. Dat geldt voor alle scholen in alle kernen.
- ▶ De in het Integraal Huisvestingsplan opgenomen bedragen worden jaarlijks geactualiseerd vanuit de behoefte aan verantwoord financieel beleid.
- ▶ De gemeente ondersteunt scholen in hun autonomie en stuurt niet op samenwerking of fusies, tenzij genoodzaakt door lage leerlingenaantallen.

Toekomstbestendige, energiezuinige, functionele en toegankelijke schoolgebouwen zijn een prioriteit

Bewegen en sport

Regelmatig bewegen en sporten draagt bij aan een gezonde levensstijl en heeft een belangrijke sociale en vormende werking, vooral voor jongeren. De SGP ondersteunt sport door goede faciliteiten te bieden. Extra aandacht gaat uit naar ouderen en mensen met een beperking. Het bevorderen van (commerciële) topsport zien we niet als een overheidstaak. Zondagsrust is ook op dit terrein een leidend principe. Het houden van sportevenementen en wedstrijden op zondag wordt daarom afgewezen.

Concreet:

- ▶ De gemeente stimuleert beweging en sport door samenwerking met scholen en door inzet van buurtsportcoaches.
- ▶ In de kernen zijn toegankelijke en duurzame sportvoorzieningen.
- ▶ Sportevenementen- en wedstrijden kunnen van maandag tot en met zaterdag worden georganiseerd.
- ▶ Gezinnen die dat nodig hebben, krijgen ondersteuning bij sportdeelname van hun kinderen vanuit het minimabeleid.
- ▶ Zwembaden De Spetter in Tholen en Haestinge in Sint-Maartensdijk blijven open. De inzet van vrijwilligers blijft essentieel voor een haalbare exploitatie. In ruil voor een vastgesteld aantal klusdagen krijgen vrijwilligers een abonnement aangeboden.

Cultuur

Cultuur verrijkt en verbindt. De gemeente stimuleert fatsoenlijke culturele initiatieven, met aandacht voor kinderen en jongeren. Cultuuruitingen mogen schuren, maar reclame- en kunstuitingen of culturele activiteiten met een godslasterlijk, aanstootgevend of schokkend karakter worden wat ons betreft geweerd uit de openbare ruimte. Ook hier geldt dat de zondagsrust gerespecteerd dient te worden.

Concreet:

- ▶ Scholen worden ondersteund in het organiseren van natuur- en cultuureducatie.
- ▶ De gemeente ondersteunt lokale media en houdt daarbij rekening met toekomstige ontwikkelingen, zoals de aanpassing van de Mediawet.
- ▶ De gemeente stimuleert samenwerking tussen scholen en muziekscholen. Muziekonderwijs wordt blijvend gefaciliteerd. Daarbij zetten we in op een duurzaam en financieel haalbaar alternatief voor Muziekschool Zeeland, tenzij bestuur en organisatie van de Muziekschool anders worden ingericht.
- ▶ De gemeente stimuleert initiatieven op het gebied van cultuurgeschiedenis, zoals het werk van Heemkundekringen en Stichting Roosevelt Oud-Vossemeer.
- ▶ We koesteren de musea in onze gemeente, zoals het Watersnoodhuis in Stavennisse en de Meestooft in Sint Annaland. Musea hebben een belangrijke plek in het toeristische aanbod van de gemeente Tholen. We zetten in op professionalisering van musea en op versterking van de onderlinge samenhang.

De gemeente stimuleert initiatieven op het gebied van cultuurgeschiedenis, zoals het werk van Heemkundekringen en Stichting Roosevelt Oud-Vossemeer.

3.

RUIMTE

Ruimte is schaars. We gaan dan ook zorgvuldig om met de beschikbare ruimte op Tholen en Sint Philipsland en zoeken steeds naar balans tussen landbouw, woningbouw, natuurbeheer en landschapsbeleving. Goed rentmeesterschap is daarbij een leidend uitgangspunt.

Woningbouw

Het woonbeleid moet aansluiten bij de behoeften van onze inwoners. We zetten in op de bouw van kleine, betaalbare woningen voor zowel starters als ouderen om de doorstroom op de woningmarkt te bevorderen. De streefaantallen in de Zeeuwse Woondeal blijven uitgangspunt voor onze ambities, maar als zich kansen voordoen om nog ambitieuzer te zijn, laten we die kansen niet liggen. In wijken worden een divers aanbod aan woningen gerealiseerd en is er voldoende ruimte voor groen, spelen en ontmoeten.

Concreet:

- ▶ In iedere kern worden starterswoningen en kleine, levensloopbestendige woningen voor ouderen gerealiseerd.
- ▶ We onderzoeken de behoefte aan een Thoolse betaalbaarheidsgrens voor woningen die past bij onze lokale economie. Denkrichting: voor 30% van de woningen in nieuwe projecten hanteren we een betaalbaarheidsgrens van 80% van de landelijke norm (die in 2025 maar liefst € 405.000 bedraagt). We monitoren of deze aanvullende norm in de praktijk goed werkt en sturen zo nodig bij. We verbinden voorwaarden aan deze woningen om speculatie te voorkomen, zodat ze betaalbaar blijven.
- ▶ Op basis van objectieve criteria, vastgelegd in de Huisvestingsverordening, krijgen eigen inwoners voorrang bij het toewijzen van (nieuwe) woningen. Dit doen we om verdringing op de woningmarkt te voorkomen.

- ▶ Er zijn voldoende sociale huurwoningen beschikbaar. Bij nieuwe ontwikkelingen houden we rekening met het al beschikbare aanbod in kernen. Samen met woningbouwcorporaties zetten we in op het voortvarend realiseren van nieuwbouw en renovatie, met oog voor kwaliteit, duurzaamheid en spreiding.
- ▶ Initiatieven als Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO), zoals in Oud-Vossemeer, en flexwoningbouw ondersteunen we ruimhartig en met ambitie.
- ▶ We zetten in op kleinschalige woon-zorg complexen in iedere kern, zoals de Rozenboom in Sint-Philipsland en Scheldeoord in Stavenisse.
- ▶ In woonwijken zijn voldoende speelvoorzieningen, bankjes, afvalbakken en groen.
- ▶ Iedere kern verdient een centrale speeltuin. We ondersteunen en stimuleren initiatieven vanuit de samenleving, en nemen waar nodig zelf het voortouw.
- ▶ De gemeente voert een actief grondbeleid en zet dit in voor zowel uitbreiding als inbreiding en herstructurering van kernen.

Omgevingskwaliteit

In onze gemeente wordt veel gebouwd en verbouwd. Dat is positief. Het is belangrijk dat (aanpassingen aan) gebouwen goed passen in de omgeving. Of het nu gaat om een boerderij in het buitengebied, een winkel in het dorpscentrum of een woning in een nieuwe wijk: samen gaan we voor kwaliteit, uitstraling en landschappelijke inpassing. We hanteren dan ook duidelijke richtlijnen, maar timmeren niet alles dicht. We bieden ruimte aan initiatiefnemers, ook in het buitengebied. Een goede balans tussen vrijheid voor ontwikkeling en bescherming van omgevingskwaliteit is daarbij het uitgangspunt.

Concreet:

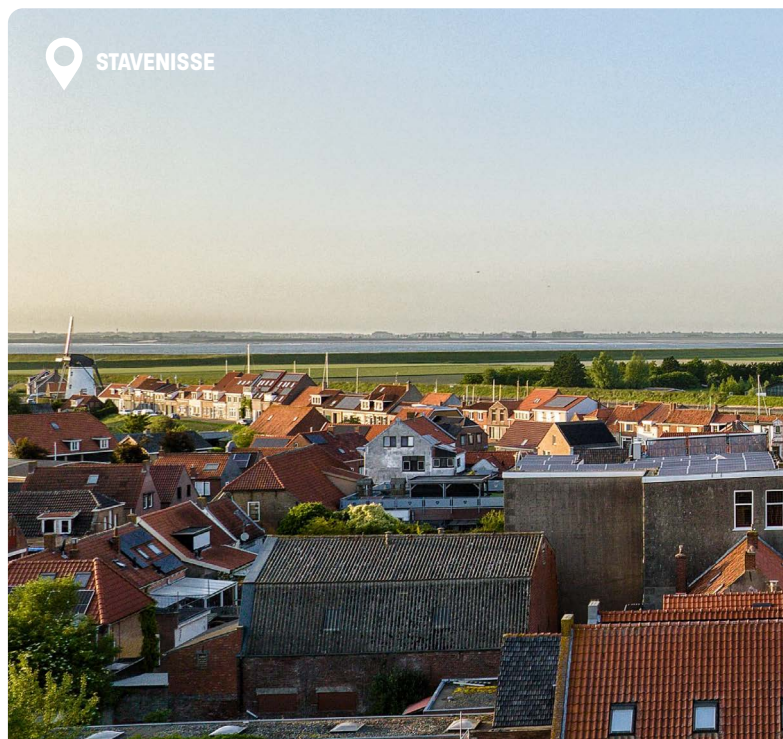
- ▶ In beeldkwaliteitsplannen geven we richting aan de gewenste bouwstijlen en uitstraling van gebouwen, passend bij het karakter van Tholen. Dat doen we zowel voor de kernen als voor het buitengebied. Niet op eigen houtje, maar in dialoog met inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden.
- ▶ Agrarische bedrijven in het buitengebied krijgen ruimte om te groeien en zich voor te bereiden op de toekomst, op een manier die past bij het landschap van Tholen en Sint-Philipsland.
- ▶ In iedere kern worden buurten en plekken die zich lenen voor herstructurering, omdat ze verouderd en/of verpauperd zijn, in kaart gebracht en op basis van urgentie aangepakt. Waar nodig past de gemeente actief grondbeleid toe om achteruitgang van de leefbaarheid tegen te gaan.
- ▶ Bij nieuwe plannen zorgen we dat de openbare ruimte aantrekkelijk en levendig wordt, met voldoende voorzieningen, ontmoetingsplekken en ruimte voor activiteiten.

Erfgoed

Ons erfgoed vertelt ons gezamenlijke verhaal, verbindt generaties en laat zien wie we zijn. Dat verhaal zien we terug in onze boerderijen, molens, watertorens, gemeentehuizen en de restanten van oude kastelen. We willen dit waardevolle erfgoed bewaren, doorgeven en beleven, met oog voor historische waarde én toekomstige generaties. Daarom gaan we op een verantwoorde manier met erfgoed om. Instandhouding en herbestemming kunnen elkaar versterken, zoals de herinvulling van het Raadhuis in Scherpenisse en het Stadhuis in Tholen laten zien. Zo blijft ons erfgoed zichtbaar, functioneel en betekenisvol in het heden.

Concreet:

- ▶ We bewaren én onderhouden ons erfgoed en stimuleren restauratie. De Erfgoedvisie zoals die in de vorige periode is vastgesteld, evenals de Kerkenvisie, zijn daarin een leidraad.
- ▶ We zetten in op behoud van monumentale kerkgebouwen, in lijn met de Kerkenvisie. Daarin is ruimte voor omkeerbare herbestemming zolang de waardigheid van de oorspronkelijke functie als Godshuis wordt gerespecteerd.

- ▶ Archeologisch erfgoed maken we beter zichtbaar, toegankelijk en beleefbaar; denk aan het kasteel in Sint-Maartensdijk en de verdrongen stad Reimerswaal.
- ▶ Behoud van nieuw erfgoed heeft onze aandacht; we nemen monumentale gebouwen van na 1965 op in onze gemeentelijke monumentenlijst.
- ▶ Eigenaren van gemeentelijke monumenten kunnen een beroep blijven doen op praktische en financiële ondersteuning in overeenstemming met de Erfgoedverordening.
- ▶ Beeldbepalend erfgoed met grote historische waarde, zoals oude stad- en raadhuizen, houden of verkrijgen we bij voorkeur in gemeentelijk beheer om samenhang en kwaliteit te waarborgen.
- ▶ Erfgoed krijgt een duidelijke plaats in de uitvoering van de toeristische visie: fysieke routes, informatieve punten en herkenbare elementen worden toegevoegd in de kernen. Daarin wordt aansluiting gezocht bij de verhalen per kern.
- ▶ Erfgoed en verhalen houden we via exposities, educatie en toeristische projecten levend.

Gemeentelijk vastgoed

Gemeentelijk vastgoed is dienstbaar aan de samenleving en draagt bij aan het versterken van het sociaal-maatschappelijke leven in onze kernen. De SGP zet in op goed beheer en toekomstbestendigheid van voorzieningen, of het nu gaat om verenigingsgebouwen, scholen of culturele voorzieningen. We kiezen voor een doelmatige en duurzame aanpak, waarin toegankelijkheid, verbondenheid en samenspel met inwoners en verenigingen centraal staat.

Concreet:

- ▶ Verenigingen, groot en klein, worden ondersteund bij het vinden en beheren van passende huisvesting.
- ▶ Buurthuizen en gemeenschapscentra zijn essentiële ontmoetingsplekken; in iedere kern is een dergelijke voorziening beschikbaar.
- ▶ Gemeentelijke gebouwen zijn fysiek en sociaal goed toegankelijk, zodat iedereen kan deelnemen.
- ▶ Meerjarenonderhoud wordt tijdig en planmatig uitgevoerd om verval en extra kosten te voorkomen. De verduurzamingsopgave wordt meegenomen in de prioritering.
- ▶ Gebruikers worden vanaf het begin betrokken bij keuzes ten aanzien van gemeentelijk vastgoed.
- ▶ Om efficiëntie en samenwerking te bevorderen, stimuleren we combinaties van maatschappelijke functies, zoals in multifunctionele accommodaties.

Economie

De SGP zet in op een lokale economie die dienstbaar is aan de samenleving en aansluit bij de identiteit van Tholen. Ondernemerschap is van grote waarde voor de leefbaarheid in onze kernen en in het buitengebied. We stimuleren een gezonde balans tussen bedrijvigheid, duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit. Daarbij hoort ruimte voor agrarische bedrijvigheid, lokale bedrijven met wortels in de gemeenschap en vernieuwende initiatieven die bijdragen aan werkgelegenheid en maatschappelijke meerwaarde hebben.

Concreet:

- ▶ Winkels spelen een belangrijke rol in de leefbaarheid in de kernen. We zetten in op behoud van het huidige winkelaanbod en geven bestaande ondernemers ruimte om te ondernemen.
- ▶ De gemeente werkt samen met ondernemers aan een sterkere positionering van het winkelaanbod en doorontwikkeling daarvan.
- ▶ De gemeente denkt mee met ondernemers en is dienstverlenend en bereikbaar.
- ▶ Op een nuchter Thoolse manier worden circulaire bedrijfs- en bouwprocessen gestimuleerd.
- ▶ We bevorderen samenwerking tussen bedrijven met het oog op gezamenlijke oplossingen op het gebied van verduurzaming en energieverbruik.

THOLEN

THOOLSE POLDER

- ▶ Bedrijven concentreren we bij voorkeur op bestaande bedrijventerreinen.
- ▶ Bij gemeentelijke aanbestedingen geven we voorkeur aan lokale ondernemers, uiteraard binnen de wettelijke kaders.
- ▶ We zetten Tholen op de kaart als een gemeente waar het goed ondernemen is. In het aantrekken van bedrijven en het stimuleren van ondernemerschap zetten we in op diversiteit en hoogwaardigheid; bedrijven die aantrekkelijk zijn voor jongeren in onze gemeente. We beogen dat jongeren hier blijven wonen in plaats van dat ze van Tholen en Sint Philipsland wegtrekken.

Toerisme en recreatie

Toerisme en recreatie moeten wat de SGP betreft in balans zijn met rust, ruimte en rentmeesterschap. Daarom zetten we in op kleinschalig toerisme, zoals minicampings en landwinkels. We blijven weg bij grootschalige recreatie en jongerentoeerisme. De zondagsrust is een groot goed, breed gewaardeerd door veel ondernemers, inwoners en toeristen, en daarmee een leidend principe in de beoordeling van toeristische initiatieven. Ook moet toerisme geen last worden, voor onze inwoners en voor het landschap. Binnen die kaders zijn toerist en recreant van harte welkom op Tholen; we tonen onze gastvrijheid door een divers aanbod aan voorzieningen en zorgen dat de basis op orde is – of het nu gaat om bankjes, prullenbakken en toiletten, of om een aantrekkelijke en verzorgde buitenruimte.

Concreet:

- ▶ We geven ruimte aan kleinschalig toerisme, zoals minicampings bij landbouwbedrijven. Onder voorwaarden uiteraard, bijvoorbeeld van een goede landschappelijke inpassing.
- ▶ Aan nieuwe, grootschalige toeristische ontwikkelingen verlenen we in principe geen medewerking.

- ▶ Basisvoorzieningen zoals publieke toiletten, een aantrekkelijk en begaanbaar fiets- en wandelrouten netwerk, rust- en oplaadpunten, bewegwijzering en toeristische informatie zijn op orde. We zetten in op kwaliteitsverbetering, in lijn met de Visie Toerisme en Recreatie die in 2025 is vastgesteld.
- ▶ We zetten in op een divers toeristisch aanbod, aansluitend bij het DNA van Tholen. Te denken valt aan landwinkels, streekproducten, het vertellen van de verhalen van de verschillende kernen, toegankelijkheid van historisch en cultureel erfgoed, en beleefbaarheid van het landschap van Tholen en Sint Philipsland.
- ▶ De garantie van de zondagsrust bepaalt onze instemming met en medewerking aan toeristische initiatieven en evenementen.
- ▶ We stimuleren realisatie van een overdekte speelvoorziening, passend bij het karakter van Tholen, zodat er onder alle weersomstandigheden iets te beleven valt.

Landschap

Als rentmeesters van Gods schepping kiezen we voor beleid waarin landbouw, landschap, leefomgeving en milieu elkaar niet belemmeren, maar versterken. Boeren moeten voldoende ruimte behouden om hun werk goed te kunnen doen en zo een bijdrage te leveren aan natuurbeheer, voedselzekerheid en economie, terwijl natuur en landschap beschermd worden. Het een sluit het ander immers niet uit. We vinden het belangrijk dat het karakter van Tholen, met typische landschapselementen zoals krekens, dijken en specifieke teelten – denk aan de bloemzaadteelt – behouden wordt en zichtbaar blijft. Samen met boeren en andere betrokkenen werken we aan een mooi, gezond en herkenbaar landschap waar iedereen van kan genieten.

Concreet:

- ▶ Ruimtelijke en landschappelijke keuzes sluiten aan bij de historie van Tholen en Sint Philipsland.
 - ▶ Landschap en natuur zijn zo veel mogelijk beleefbaar. Géén hekjes waar dat niet nodig is.
 - ▶ We promoten typisch Thoolse teelten zoals bloemzaadteelt en de vroege aardappel, ook in het kader van onze toeristische visie.
- ▶ Bij ingrepen in het landschap, zoals de aanleg van hoogspanningskabels of andere ontwikkelingen, zoeken we actief contact met boeren en landeigenaren om plannen zorgvuldig in te passen en voor draagvlak te zorgen.
 - ▶ Typisch Thoolse landschapselementen zoals krekens en kreekruigten, die nog zichtbaar zijn in het landschap, worden versterkt. Harmonie met landbouw is daarin het uitgangspunt en randvoorwaarde.
 - ▶ Bij gebiedsontwikkeling zoeken we altijd naar mogelijkheden om voor zowel natuur, economie, water en landschap een bijdrage in te passen.
 - ▶ Beschikbaarheid van zoet water blijft geborgd via aansluiting op het Volkerak-Zoommeer. We voeren een lobby voor aanwijzing van het Volkerak-Zoommeer als strategische zoetwaterbuffer. De kwaliteit van zoetwater op westelijk Tholen en Sint Philipsland wordt verbeterd.

Openbare ruimte

De openbare ruimte is van ons allemaal. Veel mensen vinden het fijn dat die gezamenlijke ruimte goed verzorgd wordt. De basis moet op orde zijn. Groenvoorzieningen spelen een cruciale rol in het creëren van een aantrekkelijke en leefbare omgeving. Daarnaast vragen weersomstandigheden als hevige regenval en hitte om de nodige aanpassingen in onze openbare ruimte. Overigens draagt niet alleen de gemeente zorg voor de openbare ruimte, maar dragen we samen de verantwoordelijkheid om onze leefomgeving aantrekkelijk, bereikbaar en veilig te houden.

Concreet:

- ▶ Voor basisvoorzieningen in de openbare ruimte reserveren we voldoende middelen voor onderhoud en vervanging. Denk aan lantaarns, bankjes en ander meubilair.
- ▶ Groen in de openbare ruimte verdient aandacht en verzorging; het versterkt een positieve beleving van onze omgeving. De bloemperken in de kernen dragen bij aan de aantrekkelijkheid van de buurt.
- ▶ Klimaatmaatregelen worden toegepast waar functioneel en noodzakelijk, maar vormen geen doel op zich. We hanteren hierin een nuchtere en realistische werkwijze.
- ▶ We zetten ons in voor een voor iedereen toegankelijke openbare ruimte, gebaseerd op een praktische afweging in nut en noodzaak. Dat doen we samen met inwoners.
- ▶ De openbare ruimte is schoon, verzorgd en vrij van hondenpoep. Ook openbare voorzieningen als toiletten zijn schoon en worden goed onderhouden.
- ▶ Onkruidbestrijding op verhardingen kan op veel plaatsen beter en krijgt de komende jaren meer aandacht, met name in de centra en langs toegangswegen.

Verkeer

Tholen groeit. Steeds meer mensen komen hier wonen, steeds meer ondernemers vestigen zich hier, en dat vraagt om goede bereikbaarheid en slimme, toekomstgerichte keuzes in verkeer en vervoer. De SGP wil niet alleen het huidige niveau behouden, maar wil ook vooruit. Of het nu gaat om autoroutes, fietsverbindingen of het openbaar vervoer: er liggen kansen én knelpunten die we actief willen aanpakken.

Concreet:

- ▶ De maximumsnelheid op de Oesterdam blijft wat ons betreft 100 km/uur.
- ▶ Voor de andere ontsluitingsroutes zetten we in op verbetering, en op verhoging van de toegestane snelheid.
- ▶ We letten scherp op kansen rondom de beoogde Goes-Rotterdam verbinding (de Midden-Zeelandroute), met het oog op de meerwaarde voor Tholen. Als die verbinding er komt, willen we dat Tholen daarvan meeprofiteert.
- ▶ De doorgaande routes op het eiland hebben blijvend aandacht nodig, in onderhoud, toekomstbestendigheid, veiligheid en capaciteit. We werken daarin nauw samen met de andere wegbeheerders, namelijk provincie en waterschap. Dat geldt ook voor fietsroutes.
- ▶ Fietsroutes moeten begaanbaar en veilig zijn. Waar mogelijk zetten we in op scheiding van landbouwverkeer en fietsverkeer. We stimuleren veilige voorkeursroutes voor fietsers.
- ▶ We ontwikkelen 'fietsroutes met een verhaal', die aantrekkelijk zijn voor toeristen en voorzien zijn van rustpunten, horeca en informatie. Deze routes zijn zodanig ingericht dat ze drukke (landbouw-)wegen vermijden.
- ▶ Met behulp van een verkeerscirculatieplan voor iedere kern pakken we overlast ten gevolge van verkeersdruk en parkeerproblematiek aan.

Openbaar vervoer

De SGP zet zich in om het OV op Tholen bereikbaar, bruikbaar en afgestemd te houden op wat onze inwoners nodig hebben. In een landelijke gemeente als Tholen is goed openbaar vervoer een uitdaging, en tegelijk essentieel – zeker voor jongeren, ouderen en mensen zonder auto. De nieuwe inrichting van het openbaar vervoer, die in 2027 wordt ingevoerd, moet nog bewijzen dat het fijnmazige vervoer tot in de kern ook in ons landelijke gebied gaat werken. Tegelijkertijd biedt de nieuwe opzet ook kansen voor meer maatwerk. We monitoren nauwlettend hoe dit in de praktijk gaat uitwerken voor Tholen en Sint Philipsland.

Concreet:

- ▶ We blijven het leerlingenvervoer voor specifieke doelgroepen, zoals kinderen met een beperking, ondersteunen.
- ▶ We sturen op een goede bereikbaarheid van alle kernen voor alle doelgroepen, en monitoren of de provinciale Mobiliteitsstrategie onze inwoners oplevert wat wordt beoogd: verbeterde bereikbaarheid en meer maatwerk.

Milieu

Goed rentmeesterschap houdt in dat we zorgvuldig omgaan met grondstoffen en de schepping niet onnodig belasten. Afvalverwerking en circulariteit moeten aansluiten bij de schaal en aard van Tholen: praktisch, overzichtelijk en doelmatig. De gemeente richt zich op bruikbare oplossingen die bijdragen aan een schoon, leefbaar en veilig Tholen en Sint Philipsland, met betrokkenheid van inwoners en bedrijven. Geen modieuze experimenten, maar nuchtere, werkbare maatregelen die verspilling tegengaan en bestaande kringlopen versterken.

Concreet:

- ▶ Het Diftar-systeem blijft leidend, maar wordt verfijnd en geëvalueerd op eerlijkheid, betaalbaarheid en effectiviteit.
- ▶ De nadruk in ons beleid ligt niet op regelgeving, maar op resultaten.
- ▶ We stimuleren kringlopen binnen de bestaande mogelijkheden; geen grootste-delijke experimenten, maar praktische, haalbare initiatieven gericht op besparing en efficiëntie. Denk aan het delen van restwarmte op bedrijventerreinen, of het afvalcollectief in Sint-Maartensdijk.
- ▶ In samenwerking met inwoners, scholen en bedrijven zetten we in op minder afval door bewuste keuzes, betere voorzieningen en gerichte voorlichting.
- ▶ De gemeente werkt zelf duurzaam en afvalarm en geeft zo het goede voorbeeld.
- ▶ Samen met politie, boa's en natuurbeheerders zetten we in op het tegengaan en voorkomen van lozingen van schadelijke stoffen en afval in het buitengebied.

Energie

De energievoorziening in ons land staat voor grote uitdagingen door veranderend gebruik en nieuwe energiedragers. De SGP wil dat Tholen op een nuchtere en doelgerichte manier werkt aan een toekomstbestendige energiehuishouding. Dit vraagt heldere, praktische voorlichting over verduurzaming van woningen en ruimte voor lokale innovaties. Grote uitdagingen zoals netcongestie vragen om zorgvuldige afwegingen en samenwerking met netbeheerders. Als rentmeesters van deze wereld moeten we bewust en verantwoord omgaan met energie, met oog voor mens, natuur en landschap.

Concreet:

- ▶ De schoonste energie is de energie die je niet gebruikt. De gemeente stimuleert energiebesparing bij inwoners, bedrijven en in de eigen bedrijfsvoering.
 - ▶ Per dorpskern worden kansen en doelen voor de toekomstige energiehuishouding uitgewerkt, specifiek voor woningen en bedrijven. Dit gebeurt in overleg met inwoners en lokale partijen.
 - ▶ De gemeente informeert en ondersteunt inwoners op nuchtere en praktische wijze over verduurzaming van hun woning, onder meer door de inzet van energiecoaches, voorlichtingscampagnes, informatiebijeenkomsten en online middelen.
 - ▶ De gemeente werkt samen met netbeheerders om overlast van netwerkkuitbreidingen te minimaliseren en communiceert hierover open met inwoners.
 - ▶ Inwoners worden aangemoedigd om bewust om te gaan met energie, door actief bij te dragen aan het verminderen van de belasting van energieverbruik op het energienet en voor de natuur.
- ▶ Zonnepanelen horen in de eerste plaats op daken van woningen, bedrijven en openbare gebouwen. Pas in laatste instantie kijken we naar zorgvuldig ingepaste initiatieven op land.
 - ▶ Windmolens worden geconcentreerd langs infrastructuur en waterkeringen, bij de bestaande parken bij Philipsdam en Oesterdam.
 - ▶ De gemeente stelt heldere, realistische regels op voor kleinschalige windturbines bij woningen en bedrijven. Met het veranderende landelijke beleid wordt het mogelijk en aantrekkelijker om zelfstandig te voorzien in energie. Tholen moet hierin ruimte bieden, passend binnen ons landschap en beleid.

A large white triangle pointing to the right, partially overlapping the orange background.

4.

BESTUUR

De SGP streeft naar een gemeentebestuur dat dicht bij onze inwoners staat, en dienstverlenend en daadkrachtig is. Burgers en ondernemers hebben op hun beurt ook een eigen verantwoordelijkheid om bij te dragen aan de Thoolse samenleving.

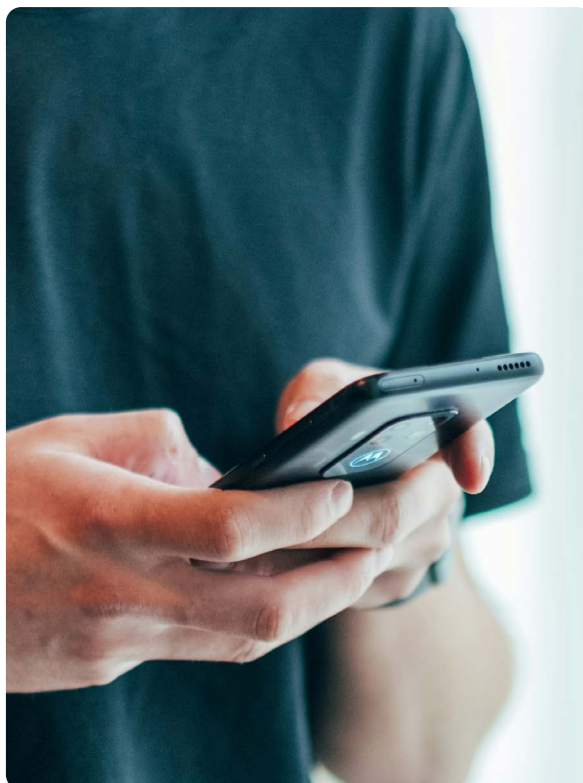
Gemeentelijke organisatie en dienstverlening

De gemeente is en blijft een aantrekkelijke werkgever. We zetten in op een gezonde en veilige organisatie, waar mensen graag willen werken en waar een open, respectvolle communicatie en omgang met elkaar de norm is. We gaan voor een nuchtere, vriendelijke en snelle dienstverlening aan inwoners en bedrijven. We wekken geen verwachtingen die we niet waar kunnen maken, en wat we beloven komen we na.

Concreet:

- ▶ De ambtelijke capaciteit is over de hele breedte van de organisatie op orde.
- ▶ Als inwoners of bedrijven met initiatieven komen die gericht zijn op het bevorderen van bijvoorbeeld leefbaarheid, sociale samenhang, de aantrekkelijkheid van buurten, etc., worden ze goed geholpen. De burger-contactfunctionaris en de bedrijvencontactfunctionaris spelen daarin een faciliterende rol.
- ▶ Het klantcontactcentrum is het eerste aanspreekpunt. Inwoners worden snel, vriendelijk en goed geholpen en zo nodig doorverwezen naar de juiste ambtenaar.
- ▶ De BuitenBeter-app is een goedwerkende manier om klachten of suggesties met betrekking tot de openbare ruimte aan te kaarten bij de gemeente. We zetten het gebruik van de app voort.

- ▶ De communicatie van de gemeente is helder en voor iedereen begrijpelijk en toegankelijk. Dat geldt ook – juist – voor officiële documenten.
- ▶ De gemeentelijke website wordt opgepoetst en is de plek waar alle voor inwoners en bedrijven relevante informatie en documenten door iedereen – ook ouderen en mensen met een taalachterstand – makkelijk te vinden zijn.
- ▶ Diensten worden zoveel mogelijk digitaal aangeboden, maar blijven voor mensen die niet digitaal vaardig zijn ook via het loket in het gemeentehuis toegankelijk.
- ▶ De gemeente zet kunstmatige intelligentie verantwoord in ter ondersteuning van haar bedrijfsvoering, met oog voor efficiëntie, transparantie en publieke waarde. Daarbij worden ethische aspecten zoals privacy en menselijke controle nadrukkelijk meegewogen.

Besturen mét de samenleving

Overheid, inwoners en bedrijven zijn sámen verantwoordelijk voor samenleving, ruimte en economie. Dat vraagt naar elkaar luisteren en samenspel. De overheid laat bewust ruimte voor initiatieven vanuit inwoners en bedrijven. Beleid en procedures zijn helder en erop gericht het initiatief vanuit samenleving en bedrijven te faciliteren; uiteraard binnen de kaders die we samen afspreken.

regelmatige overleggen met kerken en verenigingen zijn waardevol om gemeentelijk beleid af te stemmen op de zorgen en behoeften in de samenleving.

Concreet:

- ▶ Bij het vaststellen van beleid en de uitvoering daarvan, is ruimte voor inspraak en participatie – zeker bij ingrijpende ontwikkelingen. De overheid luistert naar inwoners, om vervolgens zorgvuldige afwegingen te maken en uitlegbare besluiten te nemen. Gemaakte keuzes leggen we uit op een begrijpelijke manier en op basis van gegronde argumenten.
- ▶ De Dorpsagenda's worden voortgezet en iedere 9 jaar herhaald: het brengt de overheid dichtbij. Bij de dorpsgesprekken wordt oud en jong actief betrokken.
- ▶ De regelmatige overleggen met kerken en verenigingen zijn waardevol om gemeentelijk beleid af te stemmen op de zorgen en behoeften in de samenleving. Denk aan het aanpakken van sociale problematiek als armoede en eenzaamheid en het stimuleren en waarderen van vrijwilligerswerk en mantelzorg.

Samenwerking op basis van toegevoegde waarde

Samenwerking tussen gemeenten is soms noodzakelijk en kan de slagkracht van de gemeente vergroten. Uitgangspunt voor ons is dat we samenwerken waar het toegevoegde waarde heeft voor onze gemeente. Daarbij bewaken we de eigen identiteit van Tholen.

Concreet:

- ▶ Juist door informele vormen van samenwerking leren we van elkaar en stemmen we strategieën op elkaar af, bijvoorbeeld in het Overleg Zeeuwse Overheden.
 - ▶ Soms zijn formele samenwerkingsverbanden tussen gemeenten nodig, omdat samenwerken goedkoper of effectiever is. Denk aan gezamenlijke inkoop. Soms is samenwerking wettelijk verplicht, bijvoorbeeld in het geval van de GGD en de Veiligheidsregio Zeeland. We sturen zorgvuldig op de taken van deze gemeenschappelijke regelingen en de (financiële) verplichtingen die daaraan vastzitten.
- ▶ Raadsklankbordgroepen, zoals bij de Veiligheidsregio Zeeland en de Regionale Uitvoeringsdienst, helpen ons om ontwikkelingen in gemeenschappelijke regelingen van dichtbij te volgen.
 - ▶ Vanwege de schaal van Tholen, de geografische ligging en de eigen identiteit zetten we in op blijvende zelfstandigheid als gemeente. Onze gezonde financiële positie en de slagkracht van het gemeentebestuur maken dat mogelijk.
 - ▶ Zeeland2050 biedt kansen voor onze regio; denk aan infrastructuur, werkgelegenheid, onderwijs en woningmarkt. We willen daarvan profiteren en tegelijkertijd waken over het landelijke en ruimtelijke karakter van onze gemeente.

Samenwerking tussen gemeenten is soms noodzakelijk en kan de slagkracht van de gemeente vergroten,

Veiligheid

Zorg voor veiligheid en een gevoel van veiligheid is één van de kerntaken van de overheid. Veiligheid is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeente, politie, hulpverleners, ondernemers en inwoners. Veiligheid begint bij het doorgeven van normen en waarden. In het gezin, door ouders en andere opvoeders. Op school, door inzet op preventie en voorlichting over onder meer alcohol en drugs. Bij verenigingen en in de buurt, waar we elkaar aanspreken op (on-)gewenste omgangsvormen.

Concreet:

- ▶ De huidige capaciteit aan wijkagenten op Tholen blijft minimaal behouden. We zetten we in op het halen van de landelijke norm van 1 wijkagent per 5.000 inwoners.
- ▶ Wijkagenten werken op basis van relatie. Het opbouwen daarvan kost tijd, bijvoorbeeld met jongeren. We vragen daarom aandacht voor verloop onder wijkagenten bij de Nationale Politie.
- ▶ De buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) worden ingezet voor het aanpakken van overlast ten gevolge van foutparkeren, het dumpen van afval, geluidsoverlast, etc. Daarbij gaan we voor een Thoolse aanpak: vriendelijk, oplossingsgericht en niet meteen zwaaien met een bon.
- ▶ We zetten in op het behouden van de huidige brandweerkazernes. We waarderen de inzet van onze (vrijwillige) brandweer en zetten binnen Veiligheidsregio in op een goede ondersteuning en opleiding van vrijwilligers.
- ▶ Deelname van jongeren in jeugdbrandweer wordt gestimuleerd.
- ▶ We vragen bij Rijk, provincie, politie en ambulancedienst aandacht voor het verbeteren van de aanrijdtijden, in het bijzonder voor afgelegen kernen.

- ▶ Bij een ramp of crisis is de gemeente goed voorbereid op haar taken. We werken daarin nauw samen met de Veiligheidsregio Zeeland.
- ▶ We informeren inwoners over wat ze zelf kunnen doen in geval van nood.
- ▶ Bij ruimtelijke ontwikkelingen houden we rekening met de bereikbaarheid van wijken en bedrijventerreinen voor hulpdiensten.
- ▶ Samen met politie en omringende gemeenten gaan we georganiseerde en ondermijnende criminaliteit te lijf. We hanteren een lik-op-stukbeleid.
- ▶ Signalen uit de samenleving wijzen op toename van drugsgebruik, juist ook onder jongeren. Daarom zetten we in op preventie door middel van voorlichting en begeleiding door jongerenwerkers. Handel in drugs wordt aangepakt in samenwerking met de politie.
- ▶ We ondersteunen en stimuleren buurtpreventie en whatsappgroepen in iedere kern.

Gezond financieel beleid

De financiële huishouding van de gemeente moet op orde zijn. We hanteren daarin een voorzichtig beleid. Als we ruimer bij kas zitten, mag er meer uit. Als we wind tegen hebben, moet de hand op de knip.

Concreet:

- ▶ De uitgangspunten van 'Tholen financieel in balans', die in 2025 zijn herijkt, blijven ook de komende jaren uitgangspunt voor ons financieel beleid.
- ▶ Tholen blijft in de top-50 van goedkoopste gemeenten voor wat betreft woonlasten.
- ▶ De laatste jaren heeft de gemeente een goed gevulde spaarpot. Die middelen kunnen we maar één keer uitgeven. Niet alles hoeft op, en wat we uitgeven, doen we op een verantwoorde manier, ten behoeve van investeringen die de samenleving ten goede komen. Denk aan de bouw van scholen of andere voorzieningen, of een impuls voor de openbare ruimte. Daarbij houden we rekening met de financiële impact op lange termijn.
- ▶ Als onverhoopt bezuinigd moet worden, maken we die lastige keuzes na overleg met inwoners, bedrijven en direct betrokkenen.

Niet alles hoeft op, en wat we uitgeven, doen we op een verantwoorde manier, ten behoeve van investeringen die de samenleving ten goede komen.

THOLEN
**BAKEN
VAN RUST**

COLOFON

REDACTIE

Aad Prins
Andries de Meyer
Nilson den Ouden
Leander Oostdijk
Peter Hoek
Arnold van der Slikke
Kees Knuls

FOTOGRAFIE

Gert-Jan Aret
Voorpagina en pagina's
5, 9, 11, 14, 17, 19, 20, 21,
22, 23, 34.

Jan Kunst
pagina 24 en 32

Stock foto's van Unsplash

VORMGEVING

Rose K. Studio
(Rozemarijn
Dieleman - Kunst)

CONTACT

secretaris@tholen.sgp.nl

SGP

THOLEN.SGP.NL

SGP

THOLEN.SGP.NL